

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

HISTORIAE EC||CLESIASTICAE PARS || PRIMA, QVA CONTI-||NENTVR ||
Eusebij cognomento Pamphili Cæsareæ Palæ-||stinæ Episcopi lib. 10.||
Eiusdem de vita Constantini magni lib. 4.|| Oratio Constantini magni ad
sanctoru[m] cœtu[m].|| Oratio eiusdem Eusebij in laudem Constanti-||ni
magni ad trigesimum ...

Christopherson, John

[Köln], 1569

De iis qui in Palaestina martyrium pertulerunt. Cap. XII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29861

li. febrj

sunt, & singulari animi tolerantia, aduersarium prorsus confuderunt. Alii semineces in carcerem conclusi, non multis diebus post, dolorum grauitate oppressi excedunt à vita. Reliqui valetudine & viribus curatione recuperatis, tēporis lōginitate, carcerisq; vsu & velut cōtritu multo euadunt sidentiores. Sic igitur cū esset singulis illorū præceptū, libera data optione, vel victimas execrabiles cōrectandi, quò liberarentur molestiis, & prophana atq; execrabili ab illis libertate potirentur, vel nō sacrificādi, sententiā mortis exciperēt, illi absq; mora ad mortē libētibus animis gradiūtur. Norūt enim pro certo ea, quæ à sacris literis nobis præscripta sunt. Qui diis alienis, inquit scriptura, immolat, delebitur. & quod nō erūt tibi dii alieni præter me. Eiusmodi sunt voces Phileæ Martyris cum sapiētia, tū dei ipsius amore inflāmata maxime, quas ante extremā de eo in iudicio latā sententiā, cum adhuc esset in carceris custodia, ad fratres ecclesiæ, cui ipse præerat per literas misit. Partim vti quo loco res illius erāt, illis exponeret, partim vti eos hortaretur, vt pietate in Christo, post mortem suam quæ breui ipsum esset occupatura mordicus adhæresceret.

Esa. 57.

Hic inscripta sunt ea quæ in fragmētis. 8. li. continentur.

De iis qui in Palestina martyrium pertulerunt.

CAP. XII.

EX Palæstinæ martyribus primus erat Procopius, qui ante, quàm carceris satis magnū fecisset periculum, statim à primò ingressu cum in iudicio coram præsidibus sisteretur, & ei imperatū esset, vt diis eorū immolaret, vnū solū deū se scire dixit: cui sicut ab eo ipso præceptū est soli esset sacrificādū. Postquā vero quatuor imperatoribus hostias etiā offerre illi mandatū fuit, sententiam quandam, quæ illis parum arridebat elocutus, hoc scilicet Homeri carnem:

Non bona res multi domini, rex vnicus esto.

Extemplo securi percutitur. Post istū, Alphæus, & Zachæus cū post verbera & nouaculas, post vincula aspera, grauesq; in eisdē dolores, post alias diuersas in tormētis quæstiones, post pedes dies noctesq; cōpedibus ligneis quatuor foraminū interuallo interposito distētos distractosq; decimo septimo die mēsis, qui vocatur Dius, hoc est

Y 5

est

EVSEBII HISTORIAE

est apud Romanos ad decimū quintū Calend. Decembris, vnū solum deū, & solum Iesum Christū regē libere essent cōfessi, velut aliquid locuti blasphemiae, pari ratione cum martyre superiore capitibus abscissis ex hac luce decedunt. Ea porro, quae erant Antiochia, eodē die, de Romano martyre factitata, memoria plane digna videntur. Ille enim Palaëstinus genere, ecclesiae Caesariensis diaconus & exorcista, cum pariter Antiochia in ecclesiarū vastatione forte versaretur, complures viros simul cum vxoribus & liberis aceruatim ad idolorū delubra properantes, & iisdē hostias immolantes intuitus, spectaculum neutiquam tolerandū arbitratus est: & propterea singulari pietatis studio incensus accedit propius, & magna voce exclamans, eos grauitur redarguit. Qui propter hoc tam audax facinus, p̄hensus, generosissimus (si quisquam alius) testis declaratur veritatis. Nam cum iudex mortē illi ignis incendio infligendam pronuntiasset, ille vultu hilari, & aīo maxime læto, sententiā lubens amplexatus, ad supplicii locū abducitur. Deinde vbi alligatur ad palum: & dum ligna illi circum circa coaceruabantur, & hi qui incēderēt rogam, imperatoris iam p̄sentis sententiā expectabant, clamauit vbi mihi ignis quæso? Hæc locutus, accersitur ad imperatorē, quo nouū & inusitatū genus supplicii sustineret: vt lingua nimirū illi amputaretur: quod fortissime perpeffus, rebus omnibus declarauit, diuinā vim illis, qui aliquid pro pietate subeant acerbitatis, opē semper apportare solere, cū labores et grūnas alleuando, tū animi alacritatē firme corroborando. Ille enim simul atq; nouum illum supplicii modū intellexit, pro generosa animi alacritate neutiquam obstupefactus, lubens extendit linguam, & paratissimo animo eam licet ribus quasi instructam p̄bet. Post quod supplicium in vincula coniectus, longinquo temporis spatio ibi afflictatus, tandem cum vigesimus annus regni imperatoris aduentaret (quo ex decreto concessum erat, vt libertas, omnibus qui vinculis vbique constricti tenebantur, palam p̄dicaretur) solus iste in compedibus iacēs, vtroque pede ad quintum foramen distracto, laqueo collo circumiecto strangulatus, martyrio demū sicut ei erat in optatis, decoratur. Et quāquā extra patriā subit

martyriū, tamē cū Palæstinus genere sit, dignus videtur, qui in Palæstinorū martyriū numero merito reponat. Hęc igitur primo anno, cū persecutio solū cōtra ecclesię præsides grassaretur, hoc modo in Palæstina gesta fuerunt.

De Timotheo, Agapio, & Thecla, & aliis octo martyribus, & de principum mutatione, & imperii dissidio. CAP. XIII.

Secundo anno iam aduentanti, cum bellum cōtra nos vehementius exardesceret, & literæ imperatorum (in quibus generali edicto præceptum erat, vt vniuersa plebs in singulis ciuitatibus idolis immolare, & libamina offerre cogerentur) iam primum ad Vrbanum id temporis prouintię illius præfectum perlatae essent. Timotheus, Gazæ vrbis Palæstinæ, infinitis propè tormentis exantlatis, ad extremum in rogū lentius aliquanto & remissius exardescētē impositus, maxime germanā germanæ erga Deū pietatis probationē per patientiā in omnī cruciatus genere ostentatā demonstrauit, & coronā, quæ sanctis Dei athletic pro pietatis victoriā cōcertantibus tribui soleat, ad extremū reportat. Tēpore autē eius martyrii, Agapius & Thecla quæ nostra vixit etate, constantiā animi maxime generosam declarantes, bestiis ex sententiā iudicis traduntur deuorādi. At quis tādē est, qui illa, quæ sequebātur aut oculis cōspicatus, nō miraretur, aut solū auditione accipiēs, nō obstupesceret? Nā dū gentiles publica festa inter se celebrabāt, & cōsuetā agebant spectacula, inter alia, quæ magnopere ipsis in optatis erāt ad contemplandū, crebro hominum sermone ferebatur, Christianos qui dudū erāt ad bestias dānati certamē cōfecturos. Cū vērō huius rei fama latius manaret, & apud oēs passim vagaretur, adolescētes numero sex, quorū vn⁹ genere Pōticus noīe Timolaus, alter ex tripoli vrbe Phœnicie, qui Dionysius nūcupat⁹ fuit, tertius ecclesię Diospolis subdiaconus, qui Romulus dictus est, quartus Paulus, & quintus Alexander vterq; Aegyptius, sextus huius gentilis Alexander ex vrbe Gaza, proprias manus, quō ardentem martyrii cupiditatem significarent, ante colligātes, ad Vrbanū qui iā bestias ad Christianos dilaniādos emissurus esset, curriculo currūt, seq; Christianos libere cōstentur: atq; ipsa sua propēsiōne tanq; ad acie instructa, & ad quodq; discrimē admodū parata liquido
decla-